

Kommunal- og regionsdepartementet
Bolig- og bygningsavdelingen
Postboks 8112 Dep
0032

Oslo, 29.11.05

Høringsuttalelse til NOU 2005:12 Mer effektiv bygningslovgivning II

Vi viser til Bygningslovutvalgets utredning NOU 2005:12 "Mer effektiv bygningslovgivning II".

Oppsummering og konklusjon:

Interessefellesskapet slutter seg til den politiske målsetting som framsettes i NOU 2005: 12 Mer effektiv bygningslovgivning II. Imidlertid ønsker vi bedre samsvar mellom målsetting og lovforslag. En viktig konsekvens av denne målsettingen er at elektrisitet til oppvarming av nye bygninger i størst mulig grad må unngås.

Mer konkret har vi følgende kommentarer til teksten:

- 1) I § 1 – 2 "Lovens saklige virkeområde" foreslås følgende tilføyelse:
*Loven gjelder samfunnsplanlegging, planlegging for forvaltning av arealer og andre ressurser, **herunder energiforsyning og energibruk,...***
- 2) I § 74, pkt. 1 foreslås følgende endring:
*Bygning med oppholdsrom for mennesker skal ha forsvarlig planløsning, herunder tilfredsstillende lysforhold, isolasjon, ventilasjon, brannsikring, **samt energifleksibel oppvarming basert på minst to energibærere..***
- 3) Tilknytningsplikten for fjernvarme bør opprettholdes. Dette innebærer at § 66 A i gjeldende plan- og bygningslov (§27.4 i forslag til ny lov) beholdes uendret.
- 4) Kap. 10.4: Interessefellesskapet støtter forslaget om at myndigheten til å kreve energiplaner overføres fra energiloven til plan- og bygningsloven. Interessefellesskapet støtter videre at det bør kreves helhetlig og uavhengig kontroll av energibruk i nye bygninger.

Hvem er vi?

Interessefellesskapet for energifleksibel varmforsyning (heretter kalt "Interessefellesskapet") vil gjerne få bidra med en høringsuttalelse til det reviderte lovforslaget. Interessefellesskapet er et uformelt nettverk og diskusjonsforum for norsk varmebransje. Intensjonen bak dette forumet er å drøfte faglige problemstillinger, samt framstå som et felles talerør for bransjen der dette er naturlig. Følgende organisasjoner er medlemmer av Interessefellesskapet:

- Norsk Bioenergiforening
- Norsk Energi og Miljøteknisk Forening
- Norsk Fjernvarme
- Norske Rørgrossisters Forening
- Norske Rørleggerbedrifters Landsforening VVS
- Norsk Solenergiforening
- Norsk Varmepumpeforening
- Norsk Varmeteknisk Forening
- NTNU, Institutt for kulde- og klimateknikk
- Rådgivende Ingeniørers Forening
- VA og VVS Produsentene
- Varmeinfo

Energiforsyning og energibruk

Interessefellesskapet vil først gi uttrykk for at vi anser NOU 2005:12 som et skritt i riktig retning sett fra et energi- og miljøperspektiv. I kapittel 25 "Miljøkrav i bygningsretten brukes begrepet "bærekraftig utvikling", og dette defineres som "en utvikling som møter dagens behov og som samtidig bevarer naturen og utvider naturgrunnlaget slik at framtidige generasjoner kan få dekket sine behov" (side 426). Dette er en politisk målsetting som Interessefellesskapet kan si seg fullt ut enig i. Som en logisk følge av denne målsettingen bør begrepene "energiforsyning" og "energibruk" tas med i formålparagrafen.

Energiplanlegging

Planlovutvalget har tidligere foreslått at myndigheten til å kreve energiplaner flyttes fra energiloven til plan- og bygningsloven. I kap. 10.4 bekrefter Bygningslovutvalget dette. Interessefellesskapet støtter dette forslaget.

Byggesaksbehandling og tilsyn

I kap. 24 "Kontroll med prosjektering og utførelse av tiltak" foreslås en ny bestemmelse til erstatning for gjeldende lovs § 97: *"For viktige og kritiske kontrollområder skal det gjennomføres helhetlig uavhengig kontroll."* Kritiske områder i denne sammenheng er tilfeller der det er fare for vesentlige konsekvenser for helse, miljø eller sikkerhet. Det er en forutsetning at det i forskriften defineres hva som er

viktige og kritiske kontrollområder. Med "helhetlig kontroll" menes at alle fag innenfor det kritiske området må kontrolleres i sammenheng for å sikre at sluttresultatet blir som forutsatt.

Interessefellesskapet støtter Bygningslovutvalgets forslag, og forutsetter at det for miljøområdet Bygningers energibruk (Energibudsjett) bør kreves helhetlig og uavhengig kontroll. Interessefellesskapet merker seg videre at dagens prinsipper for byggesaksbehandling anbefales videreført. Vi er i den sammenheng enige i at kontrollfunksjonen må tydeliggjøres og at tilsynsfunksjonen forsterkes.

Energifleksibilitet

I kap. 25 framheves at *"Det er en politisk målsetting å bidra til mindre energiforbruk i bygningsmassen"* (side 431). Her fokuseres det sterkt på energieffektivisering som det mest hensiktsmessige virkemidlet. Interessefellesskapet støtter målsettingen om redusert energiforbruk i bygninger, men etterlyser samtidig en mer grundig drøfting av begrepene energieffektivitet og energifleksibilitet. I likhet med miljø er energi et flertydig begrep. Fornybar energi vektet høyere enn ikke-fornybar, og elektrisk energi har andre kvaliteter enn termisk energi. Energieffektivitet inkluderer både reduksjon og substitusjon (omlegging) av energi. Forsyningsmeldingen fra 2004 framhever økt anvendelse av fornybar varme som ett bidrag til å redusere de globale CO₂-utslipp. Fornybar varme, spesielt i storskala, forutsetter vannbårne varmesystemer og energifleksibilitet, og begrepet "energifleksibilitet" er så sentralt i denne sammenheng at det bør tas med i lovteksten. De mest miljøvennlige byggene er lavenergibygger som kombinerer redusert forbruk av el til elspesifikke formål med omlegging fra elvarme til fornybar varme.

Tilknytningsplikt for fjernvarme

Interessefellesskapet sier seg enig i de holdninger og den overordnede målsetting som framkommer i NOU 2005:12, men etterlyser samtidig bedre samsvar mellom mål og virkemidler. I siste tiårsperiode har samtlige norske regjeringer signalisert at norske myndigheter vil fremme større utbredelse av vannbåren varme og ny fornybar energi, og Regjeringserklæringen signaliserer vilje til større satsing på fornybar varme og fjernvarmeutbygging. Fjernvarme er i hovedsak fornybar varme, og prognoser viser at en investering i minst 8 TWh ny fjernvarme i Norge vil redusere de årlige CO₂-utslippene med mellom 0,6 og 0,7 millioner tonn. (Kilde: "Studie av nytten med fjärrvärme i Norge ur et samhällsperspektiv (Profu, 2005).

§ 66A om tilknytningsplikten i gjeldende lov ble tatt inn som en unntaksbestemmelse, og det synes inkonsekvent å gjøre unntak fra unntaket. Kommunene har innenfor dagens lovgivning allerede myndighet til å vedta tilknytningsplikt eller å unnlate å gjøre dette. Interessefellesskapet er følgelig uenig i det foreslåtte tillegget til § 27 – 4 i NOU 2005:12, der det åpnes for at kommunene *"kan gjøre unntak for tilknytningsplikten der det dokumenteres at alternativ til tilknytning til fjernvarmeanlegg vil være miljømessig bedre."*

Kap. 25. 6.3 "Reformbehov" tar for seg det økonomiske aspektet ved fjernvarme. Her heter det blant annet: *"En spørreundersøkelse blant større boligutbyggere i*

Trondheim gjennomført som et ledd i en doktorgrad, viser at utbyggerne enten ikke vil komme til å bygge lavenergiboliger eller er tilbakeholdne med å bygge slike boliger så lenge kommunen pålegger å installere varmeanlegg for romoppvarming som kan tilknyttes fjernvarme.” (side 346) Interessefellesskapet vil i denne forbindelse hevde at det ikke er noen reell motsetning mellom lavenergibygging og vannbåren varme. Systemløsningene for vannbåren varme kan tilpasses et lavenergikonsept, og som bransje har vi utviklet energi- og kostnadseffektive varmeløsninger som er egnet for dette konseptet. Vi vil dermed anbefale at den foreslåtte fritakshjemmel for fjernvarmetilknytning utgår i den reviderte plan- og bygningsloven.

Med vennlig hilsen

For Interessefellesskapet

Leif Amdahl